

ÖSTERSUNDS KOMMUN

Kommunala pensionärsrådets protokoll

2024-11-07

Kl. 13:00 – 16:00

”Framtiden”, Sollidenvägen 64 B

Plats och tid

”Framtiden”, Sollidenvägen 64 B, torsdag den 7 november kl 13:00 – 16:00

Paragrafer

§§ 22 – 27

Beslutande

Anton Waara, S, Kommunstyrelsen, ordförande
Eva Marcusdotter, S, Kultur- och fritidsnämnden
Tord Lundin, C, Tekniska nämnden
Gertrud Nygren, PRO
Katrín Wallin, PRO
Ingela Jönsson, PRO
Margareta Halvarsson, SPF
Elisabeth Funseth, SPF
Christina Bondelid, SKPF
Britt Wikman, SKPF
Karin Ivarsson, Visions pensionärssektion

Närvarande ersättare

Therese Dahlgren Ekeröth, M, Kultur- och fritidsnämnden
Karin Friberg, PRO
Hildegun Forslund, SPF
Eva-Britt Frånlund, SKPF

Övriga närvarande

Magnus Eriksson, sekreterare
Jenny Olsson Kristiansson, fysioterapeut, § 22
Christine Engerup, aktivitetssamordnare, § 23
Börje Hoflin, uppdragschef, § 26
Calle Hedman, Destination Östersund, § 27

Utses att justera

Britt Wikman med Ingela Jönsson som ersättare

Justering

2024-11-14 kl. 09.45

Underskrifter

Ordförande

Anton Waara

Justerare

Britt Wikman

Sekreterare

Magnus Eriksson

Justering av Kommunala pensionärsrådets protokoll från den 7 november 2024 har tillkännagivits genom publicering på Östersunds kommuns hemsida.

Förvaringsplats: Vård- och omsorgsförvaltningen

Ärendelista

§ 22

Uppföljande information om projektet tidiga rehabinsatser 5

§ 23

Uppföljning av aktivitetssamordnare..... 9

§ 24

Sammanträdestider KPR 2025 12

§ 25

Frågor lyfta till Kultur- och fritidsförvaltningen..... 13

§ 26

Socialstyrelsens brukarundersökning 15

§ 27

Övriga frågor 18

§ 22

Uppföljande information om projektet tidiga rehab- insatser

Jenny Olsson Kristiansson, fysioterapeut inom Vård- och omsorgsförvaltningen kom till Kommunala pensionärsrådet för att ge en uppföljande information om hur projektet med tidiga rehabinsatser löper på och hur det fungerar med ett medborgarperspektiv.

Projektets syfte är att tydliggöra ett arbetssätt som säkerställer att medborgare som ansöker om hemtjänst i ett tidigt skede ska erbjudas rehabiliteringsinsatser även när de inte omfattas av kommunal hemsjukvård.

Målgruppen för projektet Tidiga rehabiliterande insatser är personer som inte har kommunal hemsjukvård och som:

- Ansöker om hemtjänst och serviceinsatser för första gången
- Ansöker om promenad eller dusch. Arbetsterapeut/fysioterapeut ska alltid göra en bedömning om behovet kan tillgodoses på annat sätt innan insatsen beviljas
- Har vistats på sjukhus eller korttidsboende och kommit hem med förändrade insatser. Om medborgaren tidigare träffat arbetsterapeut eller fysioterapeut förs samtal mellan dessa och biståndshandläggare om det är aktuellt med en ny träff eller inte.

En arbetsterapeut och en fysioterapeut är anställda på 100 %. De är anställda på Myndighetsenheten och arbetar tillsammans med biståndshandläggare.

Fördelar med arbetsterapeut och fysioterapeut på Myndighetsenheten?

- Bättre teamarbete
- Ökad följsamhet
- Samma chef
- Behöver inte prioritera mot andra områden

Vad gör fysioterapeut och fysioterapeut:

- Fysiska hembesök

- Översyn av hemmet/hjälpmedelsbehov
- Förskrivning av hjälpmedel
- Hjälpa till med bostadsanpassning
- Fallutredning vid behov
- Erbjudna rehabilitering vid behov
- Tidsbegränsade insatser 4 veckor
- Beslutsunderlag till biståndshandläggare
- Instruktion vid behov till samordnare/hemtjänst
- Överrapportera vid behov till Hälsocentral/kommunens hemteam

Vad tycker medborgarna

Projektet har uppfattats som mycket positivt av medborgarna som har fått ta del av projektet. Några svar på enkät till medborgare:

- ”Mycket bra. Fick hjälpmedel som jag ej visste fanns. Hon såg vad jag behövde som jag ej hade tänkt på”
- ”Fantastiskt bra”
- ”Hoppas detta fortsätter och att man har möjlighet till längre perioder och att man eventuellt får betala själv för längre tid”

Några åsikter från biståndshandläggare:

- ”Ja, båda var ett stöd för att med deras professionella ögon kunna se om de ser samma sak som jag och ha deras bedömning med som stöd i beslutsfattandet”
- “FT kunde på hembesöket se över det medborgaren hade svårt för (vissa förflyttningar) samt hjälpmedelsbehovet. Medborgaren behövde då inte ansöka om hjälp med förflyttningar utan har med FT's hjälp/insatser klarat det självständigt”

Uppföljning av duschbedömningar

32 ansökningar under 6 månader, av dessa beviljades 27 och 5 tar tillbaka sin ansökan. Medelåldern för dessa var 86 år. Bruttokostnaden för denna insats för 5 medborgare med dusch en gång per vecka under ett år är 41 590 kronor.

Andra nyttor:

- Uppmärksammar behov
- Instruktion till hemtjänstpersonal
- Hjälpmedel har förskrivits till 18 medborgare
- Biståndshandläggare får underlag till beslut

Uppföljning av promenadbedömningar

31 ansökningar under 6 månader, av dessa beviljades 22 och 9 tar tillbaka sin ansökan. Bruttokostnaden för 9 medborgare med promenad 2 gånger per vecka under ett år är 96 588 kronor.

Andra nyttor:

- Uppmärksammar behov
- Instruktion till personal
- Hjälpmedel har förskrivits till 16 medborgare
- Biståndshandläggare får underlag till beslut

Följsamhet

70 medborgare per månad ansöker om hemtjänst eller serviceinsats för första gången, 38 av dessa bedöms ha hemsjukvård – ska beröras av Tidiga rehabinsatser. Under perioden januari 2024 till september 2024 överrapporterar 13,4 medborgare per månad till arbetsterapeut/fysioterapeut. Endast 35 % av alla nya medborgare når arbetssättet.

Det har varit hög arbetsbelastning för terapeuterna. Dusch och promenad har prioriterats. Det är lång väntelista. Utskrivna från sjukhus/korttidsboende har inte hunnits med alls.

Erfarenhet och avvikelser

- Tidiga rehabiliterande insatser ingår i kommunens arbetssätt. Inget erbjudande.
- Ska med på bedömning av dusch och promenad för att få till tänket att ta med rehab vid utredning och lättare motivera medborgare.
- Både arbetsterapeut och fysioterapeut i teamet.
- Vinst med gemensamma hembesök, rehab och biståndshandläggare.
- Insatserna är gratis.

Samtliga målgrupper upplevs som relevanta och meningsfulla men det behöver jobbas på ökad följsamhet. Utökade resurser behövs för att göra arbetssättet möjligt, alternativt justeringar av arbetssättet. Fler fysiska besök behöver göras tillsammans med biståndshandläggare.

Frågor från föreningsrepresentanter i rådet:

Hur stor är genomströmningen per månad?

Ca. 38 i månaden.

Ser det lika ut i hela kommunen, har man även nått ut till ytterområdena?

Riktat sig till alla men har inte helt nått fullt ut.

Information om projektet bör finnas tillgänglig på hemsida.

Tidiga rehabinsatser kommer att följas upp i KPR igen vid ett senare tillfälle under 2025.

§ 23

Uppföljning av aktivitetssamordnare

Aktivitetssamordnare Christine Engerup kom till Kommunala pensionärsrådet för att berätta om det fortsatta arbetet med att samordna aktiviteter på kommunens särskilda boenden. Har det givit någon effekt? Har det över lag blivit mer givande och varierande aktiviteter på de olika särskilda boendena?

Det har nu gått 11 månader sedan en aktivitetssamordnare infördes för att hjälpa till med aktiviteter på kommunens särskilda boenden. Uppdraget går ut på att ”livet ska fortsätta” – även på Särskilt boende:

- De boendes röst vad det gäller vilka aktiviteter som erbjuds
- Katalysator för att det ska bli av och bra aktiviteter
- Bredd av aktiviteter
- Stöd för att organisera aktiviteter
- Samverka utåt och inåt
- Möjliggöra att ta del av aktiviteter utanför

Vad har hänt sedan april

- Införande av aktivitetsombud
- Spännande samarbeten och kulturarbetare
- Förvaltningsövergripande samarbeten
- Friluftsliv all inclusive
- Alla pensionärsers dag

Det finns runt 50 aktivitetsombud fördelat på 19 boenden. Dessa har en uppdragsbeskrivning och har aktivitetsträffar två gånger per år för att nätverka för tips och idéer. Utveckla arbetet med appen Wivra för kommunikation med anhöriga samt för att dela idéer och erfarenheter mellan de olika särskilda boendena.

Aktivitetssamordnaren samarbetar med bland annat Studieförbundet och Fritidsbanken för att få till stånd olika aktiviteter.

Generell information till alla feriepraktikanter inom Vård- och omsorgsförvaltningen och ett försök gjordes under sommaren 2024 med dedikerade praktikanter inom aktivitetsområdet med goda resultat. Samarbete med Barn- och utbildningsförvaltningen har skett och förhoppningen är att utveckla detta. Samarbete med återbruksverkstad på Teknisk förvaltning.

Christine beskriver att mycket har hänt och blivit bättre men att det även är en del kvar att jobba på för att utveckla och förbättra aktiviteterna på de olika särskilda boendena. Hon ser stora möjligheter och chanser att arbeta framåt med förbättringar.

Föreningar i rådet har önskemål att liknande verksamhet med att anordna och samordna aktiviteter även riktar sig till Mötesplatserna.

§ 24

Sammanträdestider KPR 2025

Kommunala pensionärsrådet behöver fastställa datum och tider för planerade sammanträden under 2025.

Förslag från Vård- och omsorgsförvaltningen är följande datum och mellan klockan 13.00 till 16.00.

13 februari

15 april (var tidigare satt till 17 april)

5 juni

18 september

13 november

11 december

Kommunala pensionärsrådet beslutar enligt förslag ovan.

§ 25

Frågor lyfta till Kultur- och fritidsförvaltningen

Eva Marcusdotter, representant i Kommunala pensionärsrådet från Kultur- och fritidsnämnden gick igenom följande frågor som rådet önskat lyfta:

- Utveckling av friluftsliv – Prioriterade investeringar
- Diskussion kring boulehallar
- Gratis liftkort till personer 70+
- Eventuella andra frågor till Kultur- och fritidsnämnden att lyfta i KPR senare?

Utveckling av friluftsliv:

Eva beskriver att det är ett tufft ekonomiskt läge för offentlig sektor. Inga ytterligare tillskott i form av statsbidrag.

Lagreglerade verksamheter går före.

Kommunen har höga ambitioner vad det gäller kultur- och friluftsliv.

Nya riktlinjer gällande dessa områden för hela livet.

Tio nya miljoner är tillsatta av kommunen för att utveckla friluftslivet bland annat i syfte att förbättra hälsa, 500 000 kronor till underhållskostnader och drift, pengar som tidigare inte funnits.

Utveckling av Östberget med långsiktiga satsningar inom olika områden.

Rådet föreslår om det finns möjlighet att ta in pensionärsföreningar som kan hjälpa till med att undersöka status för de olika fritidsområdena?

Synpunkter från föreningsrepresentanter på att strategi för utveckling av friluftsliv inte varit ute på remiss till pensionärsorganisationerna.

KPR:s föreningarna önskar få möjlighet till att ge synpunkter på prioriteringar inom friluftsliv.

Lyfta möjligheten till att komma med åsikter på ovanstående från KPR vid senare sammanträde.

Boulehallar:

Prioritet ligger på spontanidrottsplatser, tex utegym som även har samlingsplatser. Finns nu inga särskilda satsningar på boulebanor. Önskemål

om möjlighet till boule på Frösön från rådet. Det är svårt att boka banor på kommunen. Rådet önskar att det finns möjlighet för samtliga att hitta och kunna boka boulebanor och att detta underlättas mot för hur det ser ut nu.

Gratis liftkort:

Finns i nuläget enbart rabatter för liftkort och inga planer på att avsätta pengar för att ge gratis liftkort till målgruppen 70+.

§ 26

Socialstyrelsens brukarundersökning

Börje Hoflin, uppdragschef, kom till kommunala pensionärsrådet för att gå igenom resultatet gällande Östersunds kommun i Socialstyrelsens brukarundersökning.

Socialstyrelsens enkät går ut till alla över 65 år som har hemtjänst eller bor på särskilt boende och har gått ut till 220 00 personer i landet.

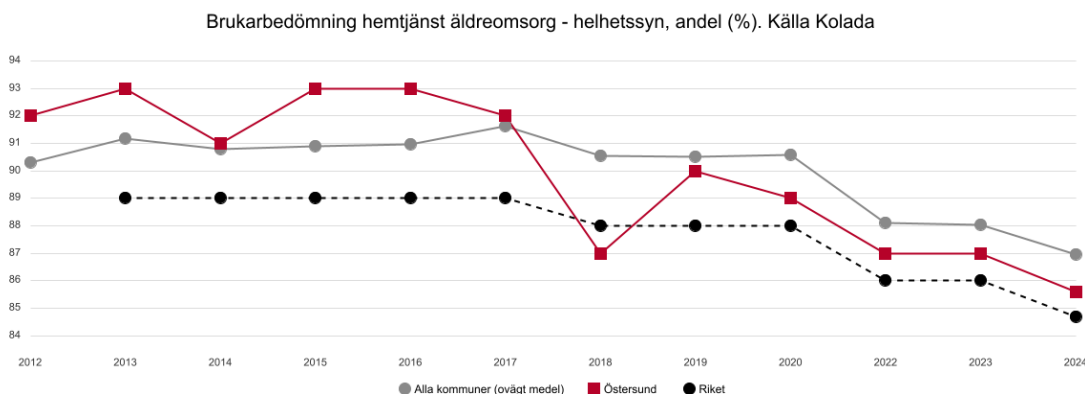
Resultatet går delvis att läsa på kolada.se sedan vidare till Jämföraren och välj kommun Östersund eller via Socialstyrelsens länk:

<https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/oppna-jamforelser/socialtjanst/aldreomsorg/vad-tycker-de-aldre-om-aldreomsorgen/>
Resultaten kommer även att finnas med i Kvalitetsrapporten som kommer att vara tillgänglig under första kvartalet 2025.

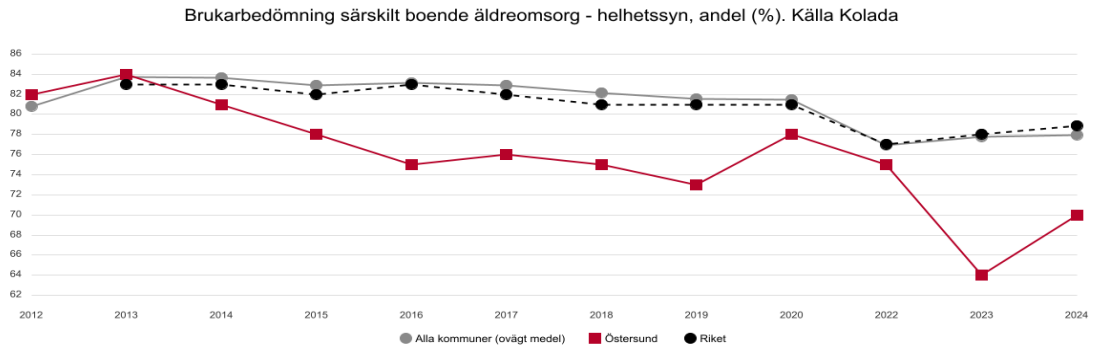
Påpekas bör att det är rätt låg svarsfrekvens generellt och särskilt när det gäller särskilt boende och även då kanske medborgaren ofta inte besvarat enkäten själv.

Några resultat från undersökningen

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den hemtjänst du har?
Antal personer 65+ som uppgett "Mycket nöjd" eller "Ganska nöjd"

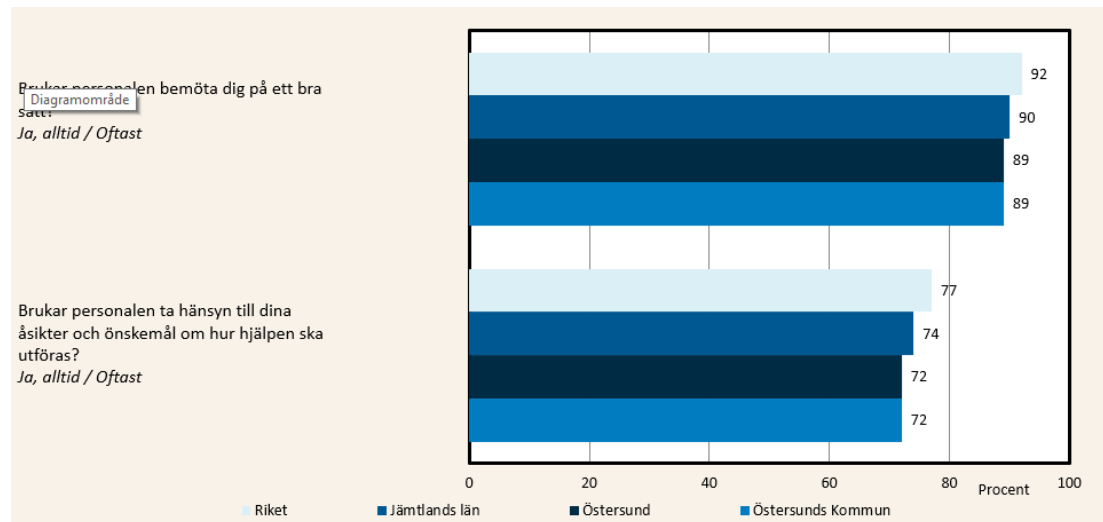
Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med ditt äldreboende?
Antal personer 65+ i särskilt boende som uppgett "Mycket nöjd" eller "Ganska nöjd"

Bemötande och inflytande

Positiva svar = Ja, alltid eller Oftast

Andel positiva svar i verksamheten/området jämfört med kommunen, länet och riket

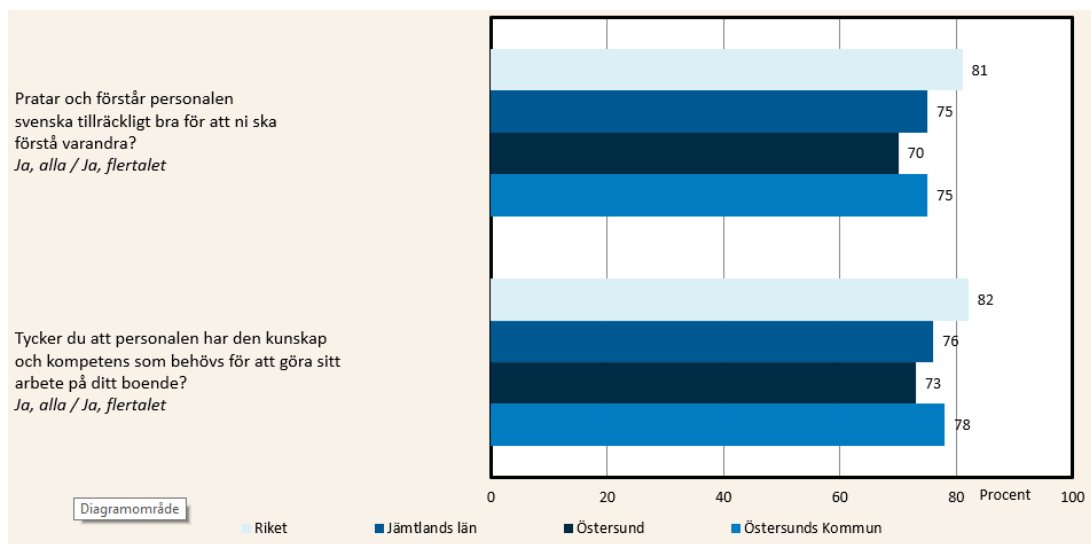

Språk och kompetens

Positiva svar = Ja, alla eller Ja, flertalet

Andel positiva svar i verksamheten/området jämfört med kommunen, länet och riket

Förbättringsarbete och utmaningar gällande särskilt boende

- Jobbar just nu aktivt med måltidskonceptet genom utbildning i ”foodix”
- Aktivitetsombud på alla enheter jobbar med stöd av aktivitetssamordnaren (kultur och fritidsnämnden)
- Implementerar ”Wivra appen” för att lättare kunna nå ut till anhöriga
- Översyn av inne och utemiljöer
- Sektorn kommer dessutom att välja ut övergripande förbättringsområden som alla enheter inom hemtjänsten kommer att arbeta med

Presentationen kommer att delges Kommunala pensionärsrådet i sin helhet men ej för vidare spridning.

§ 27

Övriga frågor

- Bussar och kollektivtrafik vid KPR tidigt 2025. Kontakt med Jenny Sellsve, ordförande kollektivtrafiknämnden och Henrik Strömberg, områdeschef kollektivtrafiken följs upp. Kan vara ett extra möte utifrån deras önskemål så att KPR får denna diskussion/information.
- Utdrag ur belastningsregister kommer även att lyftas igen i KPR med mer information från Vård- och omsorgsförvaltningen.
- Calle Hedman från Destination Östersund var med vid KPR för att berätta om projektet Färgstänk. Projektet går ut på att samla ungdomar tillsammans med pensionärer för att ha en workshop för att undersöka hur stadsbilden upplevs och vad som kan förbättras och öka säkerheten. Samverkan för samhällsutveckling av stadskärnan. I första skedet främst vid området runt och på busstorget. Calle undrar vart han ska vända sig för att få till ett samarbete under början av 2025. Konstnär, projektledare för olika projekt runt om i stadskärnan kommer att utses. Utskick kommer att göras via sekreterare för KPT till föreningsrepresentanter att ta med till sina föreningar för att undersöka intresse.

